6-04-2024

Grzegorz Kaszyński

Odpowiedź na film Marka Klimasa „Mt. 26.26 jak oszukać pod "Pamiątkę" czytelników polskiego PNŚ 2018”

P. Marku! W tym filmie zdradza Pan po prostu brak głębszej wiedzy zarówno o grece, jak i teorii przekładu, dlatego każdy kto Pana słucha jest bałamucony. A teraz merytorycznie to Panu wykażę:

1. Mówi Pan w początkowej części filmu o interlinearnym ang. przekładzie ***Kingdom Interlinear Translation*** jako ‘bazowym’ w procesie tłumaczenia. To nieprawda! Jest tak: w przekładzie **interlinearnym** słowo (leksykalny ekwiwalent w języku odbiorcy) umieszcza się pod słowem z języka źródłowego. W takim przekładzie przypisuje się słowom ich podstawowe (lub najczęstsze) znaczenie i *całkowicie pomija się kontekst oraz nie bierze się pod uwagę związków składniowych*, które czasami mogą rzutować na prawidłowe zrozumienie oryginału. Taki przekład ogranicza się tylko do przypisania znaczenia pojedynczym słowom, co trudno w ogóle nazwać tłumaczeniem w normalnym sensie tego słowa. Tłumacze zaś **literalnego** (oraz idiomatycznego) przekładu *traktują słowa w ich relacjach wzajemnych w danym kontekście*, dlatego tekst docelowy nie musi być, a czasem nie może być, bliźniakiem tekstu interlinearnego. Oznacza to, że ma Pan laicką wiedzę, bo kompletnie nie rozumie na czym polega "bazowość". **Tekstem bazowym jest *tekst grecki*, a nie ekwiwalenty angielskie!** Dlaczego nie terminologia angielska? Ponieważ wiele słów greckich ma różne znaczenia w zależności od kontekstu. **Tekst interlinearny nie pełni więc roli pionu, do którego należy równać**, a takie właśnie oczekiwanie ma Pan od tłumaczy PNŚ. Jest to brak wiedzy. Co więcej, ten brak wiedzy powoduje, że Pan interpretuje różnice między sytuacją w sekcji angielskiej interlinearnego przekładu a angielskim przekładem docelowym jako fałszowanie! Tłumacze nie mogą pracować mechanicznie gdy mają do czynienia z wieloma polisemantycznymi słowami, ponieważ wiele słów (w tym także słowo "estin"), może mieć różne znaczenie w różnym kontekście.

2. Pańska prezentacja pewnych przekładów nie dowodzi, że przekład "oznacza" (ang. *means*) jest podejrzany lub błędny czy zmyślony. Niekiedy ten grecki czasownik może być odpowiednikiem słów „przedstawiać, znaczyć” (np. Joseph H. Thayer, ***A Greek-English Lexicon of the New Testament***, 1889), dlatego Istnieją przekłady, w których uwypukla się alternatywne znaczenie gr. słowa *estin* m.in. w Mt 26:26. Podaję ich przykłady:

To **oznacza** moje ciało/moją krew

2018 [w przygotowaniu]: *Traduccion del Nombre Divino de las Santas Escrituras* (hiszpański, Meksyk), Jimmy PERAZA (esto **significa** mi cuerpo | esta **significa** mi sangre)
2017: *Bíblia Literal do Texto Tradicional* (portugalski), Hélio de Menezes SILVA (isto **significa** o Meu corpo | isto **significa** o Meu sangue)
2014[3]: *The New Testament of the Greek Scriptures - The Name of Jehovah 2014*, Richard ESTES (this **means** my body | this **means** my blood)
2012: *Nowa Biblia Gdańska*, Władysław KARBOWICZ
2010: *Pure Scriptures for the Remnant*
1968: *The New Testament: A New Translation* (t. 1), William BARCLAY (this **means** my body | this **means** my life-blood)
1915: *Hurlbut’s Life of Christ For Young and Old*, Jesse Lyman HURLBUT (this **means** my body | this **means** my blood)
1913: *The New Testament*, James MOFFATT (it **means** my body | this **means** my blood)

To **przedstawia** moje ciało/moją krew [1]

2023: *Son Of Man Bible*, Gene BENJAMIN II
2017[2]: *The New Covenant: Paleo Signature Edition*, Mark CORNEILLIE
2016***:*** *I Am God the Son. Book one: read My story*, Elmer L. TOWNS (Mt 26:26,28)
2016: *Besorat Gueulah Ha MattiYah* (Mateusza) & *Masoret Ha “MORDEKHAY”* (Marka), Yhemaelh ZEEV
2015: *The One God, the Father, One Man Messiah Translation: New Testament with Commentary*, Anthony F. BUZZARD
2013: *The Chronological Gospels*, Michael J. ROOD (2x: Mk 14:24; Łk 22:20)
2011: *The Messianic Israel Standard Bible*, Daniel R. GREGG
2009: *Hebraic Roots Bible with Study notes*, Don ESPOSITO (1x: Mt 26:28)
2008: *Translator’s Translation of the New Testament*, Ellis W. DEIBLER
2008: *Simple Gospel: A Modern Language Account of the Life of Jesus Christ*, Eric SCOTT
2007: *Clear Prefered Version* (e-book *The New Covenant*, gdzie wcielony jest tekst tego przekładu), Don E. STANTON (1x: Łk 22:20)
2005: *The New Testament: An Understandable Version*, William E. PAUL (2x: 1Kor 11:24,25)

[1] Richard F. Weymouth w przypisie do Mt 26:26 napisał: „Lub ‘oznacza’, ‘przedstawia’, ‘symbolizuje moje ciało’” (*The New Testament in Modern Speech*, 1903).

2002: *A Fresh Parenthetical Version of the New Testament*, Billy E. JUNKINS
1999: *21st. Century New Testament*, Vivian CAPEL (w sekcji wolnego przekładu)
1991: *The Christian Bible. Its New Contract Writings Portion* (Christian Bible Society)
1987[1]: *The Book of Yahweh: The Holy Scriptures*, Yisrail HAWKINS
1976: *The Heart of Paul: a Relational Paraphrase of the New Testament*, Ben Campbell JOHNSON (2x: 1Kor 14:24,25)
1960[1]: *A Critical and Emphatic Paraphrase of the New Testament*, Vincent T. ROTH
1955: *The Clarified New Testament*, Peter G. PARKER
1950: *The New Testament: A Translation in the Language of the People*, Charles B. WILLIAMS (reprint)
1930: *Studies in Matthew*, Benjamin W. BACON
1928: *The Christian's Bible—New Testament*, George N. LEFEVRE
1862: *Improved Monotessaron: a Complete Authentic Gospel Life of Christ*, Francis F. BARHAM
1833: *A New and Corrected Version of the New Testament*, Rodolphus DICKINSON
1815: *A Revised Translation and Interpretation of the Sacred Scriptures*, James M. RAY (Mt 26:28: „To jest bowiem (symbol) mojej krwi ratyfikującej Nowe Przymierze" (For this is (a figure of) my blood, ratifying the New Covenant), Łk 22:19,21: „To jest (symbol) mego ciała…" | „Ten kielich (ratyfikuje) nowe przymierze, na mocy mojej krwi, (która ją przedstawia)")
1768: *A Liberal Translation of the New Testament*, Edward HARWOOD (Mt 26:26,28; Mk 14:24; Łk 22:21)
1729: *The New Testament*, Daniel MACE

To **unaocznia** moje ciało/moją krew

2013: *The Scriptures of Yahweh* (html), John SHERMAN[?] (it **typifies** my body | this **typifies** my blood)
2006[1]: *Besorah Matityah, The Good News according to Matthew (As translated from the Hebrew)* (html)

To **symbolizuje** moje ciało/moją krew

2012: *Modern Matthew: Good News for Today – College Edition*, Firpo CARR (it **symbolizes** my body | my blood)

To jest **symbolicznie** moje ciało/moja krew

2017[1]: *A New Testament Expanded Paraphrase*, Timothy R. JENNINGS (it is **symbolic** of my body | This is **symbolic** of the Remedy of which you must partake)

To jest **reprezentacja** mojego ciała/mojej krwi

1805: *Plain and Useful Selections, from the Books of the New Testament, according to most approved Modern Translations*, Theophilus BROWNE (this is the **representation** of my body | This is the **representation** of my blood)

Wielu komentatorów Biblii skłania się za alternatywnym rozumieniem tego tekstu.

- Archibald T. Robertson: „Chleb jako symbol przedstawia ciało Jezusa, które ofiarował za nas (…)" (***Word Pictures in the New Testament***, komentarz do Mt 26:26).
- Frederick F. Bruce jest zdania, że chleb i wino, które Jezus wykorzystał tamtej pamiętnej nocy, stanowi „piękny w swej prostocie, patetyczny i poetycki symbol jego śmierci", który niektórzy „przemienili w kultyczny fetysz" (za: ***Word Pictures in the New Testament***, jak wyżej).
- Albert Barnes, komentując słowa „To jest moje ciało", opowiada się za rozumieniem: „To przedstawia moje ciało" (***Albert Barne's Notes on the Bible***, komentarz do Mt 26:26), po czym swoje zdanie uzasadnia następującym racjonalnym argumentem:

> „Jego ciało było wtedy przed nimi „żywe". Trudno o większy absurd niż wyobrażać sobie jak jego „żywe ciało" nagle zamienia się w „martwe ciało", po czym chleb zamienia się w martwe ciało i że działo się to wszystko kiedy mieli przed sobą „żywe" ciało Jezusa".

Argument ten jest ważny, bo w wypadku cudów opisanych w Ewangeliach, np. zamiany wody w wino (Jn 2:7-9), nikt nie wątpi, że to były prawdziwe „przeistoczenia". Barnes zauważa też:

> „Język użyty przez Zbawiciela był zgodny z typowym sposobem wyrażania się u Żydów i uderzająco podobny do tego, którym posłużył się Mojżesz przy ustanowieniu Paschy (Wj 12:11). „To", czyli baranek, „jest Pascha Pańska". To znaczy, baranek i to święto „oznacza" „przejście" Pana nad domami Izraelitów. Ma on przypominać im o tym. Z pewnością nie może tu chodzić o to, że nad ich domami przeszedł literalny baranek — byłby to czysty absurd — lecz że symbolizuje on to przejście".

Zwróćmy jeszcze uwagę na pewien istotny szczegół w Mt 26:29:

> „Mówię wam, że już nie będę pił **wina** [„tego **napoju z winogron**", *B. poznańska*] aż do dnia, kiedy znowu będę pił je z wami w Królestwie mojego Ojca" (*NT-Współczesny przekład*).

Gdyby tamtej pamiętnej nocy rzeczywiście nastąpiło przeistoczenie chleba i wina w ciało i krew Jezusa, to powyższe słowa byłyby z tym twierdzeniem niezgodne, bo — jak zauważa biblista James R. White — „po domniemanej 'konsekracji' Pan oraz Paweł po nim dalej nie odnoszą się do elementów chleba i wina jako ciała i krwi Chrystusa!". White po zacytowaniu słów z Mt 26:29 stawia pytanie:

„Czy On powiedział, że to jest literalna krew? Nie. On powiedział, że to jest owoc winorośli. A potem rzekł, że nie będzie pił z niego znowu **aż będzie go pił razem z uczniami w królestwie swego Ojca**. Czy to znaczy, że Jezus będzie [w niebie] dalej dokonywał transsubstancjacji wina we własną krew w królestwie Bożym?"

-- White, ***The Roman Catholic Controversy: Catholics and Protestants – Do the Differences Still Matter?***, 1996, s. 174, 175, https://archive.org/details/romancatholiccon0000whit

Słuszne pytanie! Czytelnik Pisma Świętego musi przemyśleć na ile sensowny jest pogląd, że w niebie znajduje się wino i krew (1Kor 15:50).

Warto odnotować jeszcze słowa Tertuliana, który ok. 207 roku napisał w dziele ***Adversus Marcionem*** (Przeciw Marcjonowi), Księga IV, 40:3:

chleb wzięty w ręce i uczniom rozdany uczynił swoim Ciałem, mówiąc: „To jest Ciało Moje", czyli **Postać** Mojego Ciała (tł. Stefan Ryznar).[2]

Acceptum panem et distributum discipulis, corpus illum suum fecit, Hoc Est Corpus Meum dicendo, id est, ***Figura*** *corporis mei.*

Dokładny przekład powinien brzmieć: „czyli **Obraz** ciała mego".

W świetle w/w informacji Pański film oceniam jako stratę czasu, jest świadectwem Pańskiej ignorancji. Pan „wie piąte przez dziesiąte, dlatego plecie trzy po trzy", gdy mówi o niepoprawności sposobu, w jaki oddano w PNŚ gr. *estin* w Mt 26:26.

https://www.youtube.com/watch?v=twb7esc71tY

[2] TERTULIAN, **Przeciw Marcjonowi**, z serii: Pisma Starochrześcijańskich Pisarzy, t. 58, Akademia Teologii Katolickiej, Warszawa 1994.